

LIBRIS

We know
books

Colecția Proză scurtă

Lector: Nicoleta Arsenie
Tehnoredactor: Carmen Dumitrescu
Coperta: Florin Afloarei

Editura IDEEA EUROPEANĂ
O.P. 22, C.P. 113, București, 014780
Tel./Fax.: 021-2125692; Tel.: 021-3106618
Comenzi carte prin poștă:
Tel.: 021-2125692
E-mail: office@ideeaeuropeana.ro
www.ideeaeuropeana.ro

© 2016 Shanghai Press and Publishing Development Company
© 2025, Editura Ideea Europeană, pentru prezenta versiune

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
YUCHENG, JIN

Un cuib din nouă cutii / Jin Yucheng ; trad. din lb. engleză de
Ana-Maria Florea. - București : Ideea Europeană, 2025
ISBN 978-630-333-158-4

I. Florea, Ana Maria (trad.)

821.581

Carte cofinanțată de COPYRO – Societate de
Gestiune Colectivă a Drepturilor de Autor.

Jin Yucheng

Un cuib din nouă cutii

Traducere din limba engleză
de Ana-Maria Florea

București, 2025

Cuprins

Exponatele.....	7
Un cuib din nouă cutii	24
Iarnă târzie – o nemulțumire neostoită.....	38
O răcoare tăioasă	94

Exponatele

— Putem vorbi acum despre trecut, îi zisei lui Heiti. Cei doi cai albi, aflați în fundul sălii întunecoase și umede, păreau scâldați în sudoare. În această dimineață, cu o presiune atmosferică scăzută, la muzeu avusese loc o pană de curent. Întreaga clădire, ornată de jur împrejur cu tot felul de stucaturi complicate, semăna ea însăși cu un exponat împăiat. Umezeala anotimpului ploios a așternut o peliculă fină de apă pe grilajele de fier forjat ale ferestrelor de piatră, conferindu-le o înfățișare buhăită.

— Acea înștiințare oficială nu avea nicio legătură cu noi, spuse Heiti.

Am zărit o urmă de roșeață pe obrajii ei. Făcea ultimele retușuri la calul alb la care lucra. Acesta avea proporțiile potrivite, nici zdravăn, nici sfrijit. Ceilalți doi cai, așezați în spatele sălii, stăteau țeapăn pe pardoseala întunecată, iar ochii lor falși de sticlă erau lipsiți de orice sclipire. Și acesta urma să fie proptit la fel, iar apoi, probabil, să fie expediat, undeva, într-o ladă de lemn. Acei ochi falși de sticlă imprimau pe chipul cailor o expresie neutră de tăcere.

— Așa arată mereu ochii falși, răspunse ea, aplecându-se asupra lucrului, în timp ce din rădăcinile

părului ei des și fin se răspândea un miros înțepător de formol.

Era o scenă care mi se întipări în minte. În timp ce examina calul, pupilele ei delicate arătau pe rând panică și stăpânire de sine – o stăpânire mai des întâlnită la bărbați decât la femei. Heiti avea pieptul plat, picioare groase și rotunjimi ușoare în jurul taliei. Câteva fire albe și picături din soluția folosită pentru a țesăla calul se lipiseră de abdomenul ei plat. Aura umedă de la fereastra îngustă, un fenomen obișnuit în sezonul ploios, se răsfrângea asupra calului din față, precum și asupra celor doi din spate. În timp ce muta corpul voluminos, dar ușor al calului, copitele produceau un sunet înșelător pe vechea podea fină de castan – era sunetul pașilor mărunți din visele celorlalți doi cai albi aflați în străfundul sălii, sunetul morților.

Din când în când, mintea-mi rătăcea și nu mă mai concentram pe calul lui Heiti, ci mă gândeam la casa în care închiriasem o cameră. Era o casă ternă și posomorâtă, care avea în curte câțiva salcâmi chinezești.¹ La lăsarea serii, un sunet aluneca pe furiș peste vârfulurile acestor copaci, clintea țiglele de pe acoperiș, apoi trecea peste coama acestuia pentru a poposi pe latura sa nordică. În fața casei, capacul ruginit al cutiei poștale flutura în vânt... Într-o noapte cu lună, această cutie metalică, așteptând parcă ceva, scotea un clinchet melodios, în timp ce salcâmi foșneau și țiglele se unduiau. Un vânt cald, îmbibat de mirosuri, venea dinspre râu în rafale stângace. Acest șlep imaginar anula toate zgomoarele, până ce noaptea se întetea.

¹ „Chinaberry” – denumirea științifică „Melia azedarach” (n.tr.).

— Aș vrea să vizitez și să mătur locul soțului meu. În ce dată suntem?

— Nu cred că azi e aniversarea morții lui Xiao Han, îi răspunsei. Dar dacă mergi, cumpără ceva pentru el. Nu l-ai vizitat niciodată. Dar să știi că sunt câteva restricții, așa că cel mai bine e să nu te duci cu prea multe.

Aceste gânduri s-au fixat în sufletul lui Heiti. Aducea mereu vorba de vizitarea mormântului și de curățarea lui. Eu nu am stăruit; ajunseseam chiar să cred că Xiao Han fusese urcat într-o mașină albă. Mașina ieșise pe poarta întunecată, păzită cu strictete, și se îndepărtase. Închisoarea era apărată de trei porți de oțel. Cea mai notorie era poarta exterioară, legată la o mulțime de clopote electrice; când se ridica încet, toate clopotele sunau deodată. Grilajul de oțel se ridica lent. Dincolo de mașina albă am zărit și o roabă veche încărcată cu diverse case-rolle de aluminiu, cu mâncare, mișcându-se greoi pe lângă clădirea închisorii. Pe măsură ce înainta, bețișoarele de bambus cădeau din roabă, lăsând în urmă o cărare. Mirosul de mâncare fierbinte se răsfrângea dincolo de porți. Clopotele răsunau, mașina albă și case-rollele de aluminiu urcau, iar poarta de oțel cobora încet...

M-am trezit din visare; în fața mea era doar calul alb. Ceilalți doi se aflau în fundul sălii. În total erau trei.

Heiti zise că își imaginase în dimineața aceea locul din cimitir.

— Unul foarte comun, similar celui din poza alb-negru făcută de administrația cimitirului. Oare e scump să ai un loc de veci permanent? întrebă ea.

În dimineața aceea fatidică, Xiao Han pornise pe ruta lui obișnuită de livrare a ziarelor și corespondenței, fără să aibă vreo presimțire. Mergea pe o bicicletă veche, primită de la oficiul poștal, iar geanta de pe ghidon era

burdușită cu plicuri și pachete de livrat. Pedala absent, cu privirea la sacul de scrisori care se zdruncina. Avea ochii mici și era costeliv; suferea de ulcer.

Nici Heiti nu avusese vreo presimțire în acea dimineață. Vecinii spuneau că apartamentul ei se umpluse de fum pentru că vreascurile cu care aprindea brichetele de cărbune tip fagure nu erau suficient de uscate. Heiti a ciocănit soba de cărbune cu un evantai, însă aceasta părea să scoată un sunet obișnuit. Mai târziu veni și poliția. Îi spuseră să scoată soba afară. Când o ridică, fumul o învălui, ascunzându-i fața și lăsând la vedere doar picioarele musculoase. Poliția scotoci prin apartament și găsi teancuri mari de corespondență, precum și o geantă de poștaș din pânză, prăfuită, plină de scrisori. Xiao Han și Heiti dormeau în paturi separate, iar când polițiștii au vrut să caute sub patul ei, ochii i s-au umplut de lacrimi – poate din pricina fumului înțepător. Nu părea să fie nimic acolo dedesubt; dar apoi polițiștii au zărit o mică ladă nefinisată. Heiti le-a zis să nu pună mâna pe ea; nu avea nicio legătură cu Xiao Han. I-o dăruise Xiao Han cu mult timp în urmă și acum era doar a ei, nimeni altcineva nu avea dreptul să o atingă. Polițiștii au dat-o la o parte și i-au cerut să părăsească locuința imediat, iar ea s-a conformat fără să se opună. Cu ajutorul unei unelte, au început să forțeze capacul lăzii, pe care încă se mai vedea o etichetă poștală îngălbenită și scrisul de mână al lui Xiao Han. Polițiștii au constatat că era scrisul lui. Cuiele lungi de un țol și jumătate au țâșnit din scânduri, care au scos un scârțâit în timp ce erau forțate. Una dintre scânduri se sfărâmă, ridicând un nor de praf și un miros slab de rășină de pin. Ținut ascuns ani de zile, lipsit de lumina soarelui, exponatul împăiat – o ciocănitoare – putrezise

și se dezintegrase. Când polițiștii au atins penajul putrezit cu mânușile, un miros fetid și respingător le-a izbit nările. Penele își pierduseră luciul; fășii casante se înălțau în spirale din ladă. Polițiștii au făcut un pas în spate. Penele fluturau în toate părțile și în curând nu mai rămăsese niciuna pe trupul osos cu pielea ciuruită. Pasărea veștedă, încleștată pe o ramură de fag roasă de viermi, își păstrase postura inițială. Avea capul ca două cuiburi negre de rândunică și, în lumina difuză din încăperea, părea să se fi micșorat la jumătate.

Xiao Han îl făcuse într-un an de adâncă supărare, o lucrare făcută de mântuială, cu sarea drept unic conservant. Cine ar fi crezut că Heiti avea s-o primească într-o ladă de lemn și că, ani mai târziu, urma să se căsătorească cu Xiao Han? Exponatul devenise un simbol al iubirii lor.

Cutia poștală flutura toată noaptea din aripile ei ruginite. Adesea m-am gândit la felurite moduri de a demonta capacul, dar în timpul zilei nu aveam energia necesară ca să pun planul în aplicare. Mai devreme sau mai târziu avea să se desprindă singur și să cadă la pământ; oricum nu era treaba mea.

— Ai grijă să încui cutia poștală, îmi zisese Xiao Han.

— Cum?

— Cutia mea e făcută din mahon filipinez și are un lacăt, îmi explică Xiao Han. S-ar putea să primesc scrisori aici.

Închisese în locul meu cutia ce scârțâia și o lovise de câteva ori, ușor, pe clapa metalică, ridicând praful de rugină. Xiao Han și ușa din spatele lui erau în umbra câtorva salcâmi chinezești crescuți în curtea casei întunecoase unde eram chiriaș. Privindu-mă drept în ochi, el mi-a spus:

— Ai grijă să o încui.

A smuls o mlădiță și a înfășurat-o în jurul cutiei; apoi a mai lovit-o ușor de câteva ori.

- S-ar putea să primesc scrisori aici.
- Pot să-ți citesc scrisorile? am întrebat.
- Fă cum crezi, a răspuns el.

Într-o după-amiază târzie, am ridicat capacul metalic pe care ploaia imprimase un fel de model. Înăuntru se afla un plic alb, ce zăcuse acolo nebăgat în seamă de cine știe cât timp. Strada era mărginită de arbori-umbrelă chinezești² din care se prelingeau picăturile de ploaie. Am rămas pe coridor, rezemat de peretele de lângă ușă, și am desfăcut plicul. Am înțeles că era o înștiințare oficială, nu adresată mie, ci unui necunoscut.

În plic se afla o listă de cărți confiscate, care deja începuse să se îngălbenească, iar în colțul de jos, în dreapta, era o semnătură în chineză, cu o caligrafie fină. Celălalt document era o înștiințare standard: „Vă rugăm să vă prezentați la [cutare loc] în ziua de [cutare] pentru a ridica aceste cărți care vă sunt returnate. Nu le veți mai putea revendica după data de...” Într-un colț, la finalul înștiințării, figurau numele și adresa expeditorului.

Xiao Han se afla la închisoare. M-am grăbit spre clădirea de piatră unde lucra Heiti. Acolo, în întunecimea sălii, o zărisem pentru prima dată. Calul la care meșterea era o debandadă, alcătuită doar de bucăți de piele.

Heiti era cufundată în lucru. Țineam strâns înștiințarea oficială – hârtia aceea îngălbenită, cu semnătura și mirosul unui străin. Mă gândeam la cum deschisesem plicul pe coridor. După-amiezile ploioase erau,

² „Chinese parasol trees” – denumire științifică „*Firmiana simplex*” (n.tr.).

de regulă, scurte în acest anotimp. Coridorul îmi trezea amintirea unei alte case, a unui alt timp. Xiao Han se afla la închisoare și nu avea cum să mă ajute să înțeleg ce putea să însemne scrisoarea. Podeaua din lemn de mesteacăn, cu urme de fierăstrău vizibile, putrezea pe alocuri; era un coridor neîngrijit, jalnic. Acolo, sprijinit de perete, Xiao Han obișnuia să scrie, în numele altora, scrisori, așternând gânduri și simțăminte pe coli cu linii, folosite de obicei la rapoarte. Le trimitea apoi unor femei necunoscute – unele tinere, altele bătrâne –, sau unor bărbați îndrăgostiți, în speranța unui răspuns. Așa obișnuiam să facem amândoi când eram trimiși la țară. Păcat că nu era acum aici, să mă pot sfătui cu el. L-am auzit pe Xiao Han tușind în spatele sălii și am știut că nu voi mai auzi niciodată tropotul copitelor, nici scârțâitul lamelor de sanie pe zăpadă; nu avea să mai livreze scrisori într-o sanie trasă de cai. Nu era nimic de făcut.

Am desfăcut din nou lista aceea îngălbenită cu cărțile confiscate, de data asta în fața lui Heiti. Unele titluri erau roase de cari și hârtia era perforată cu găuri mărunte, strănse. Semnătura fusese redusă la o pată întunecată de umezeala sezonului ploios. Ploaia încetă, iar un miros de mucegai plutea în clădirea cu pereți de gheață.

— Dacă ar fi fost Xiao Han aici, ar fi făcut ghem scrisoarea asta, spuse Heiti.

— Nu știu mare lucru despre treburile lui, am răspuns cât mai exact domnului pleșuv așezat în fața mea.

Domnul acesta cu fruntea înaltă își ștergea mereu căptușeala chipiului cu o batistă, în timp ce mă privea cu ochii mijiți, cântărind mărturia mea.

— Livra scrisori și când era la țară. Sacul ăla și grămada de scrisori sunt din vremea aceea. S-a lăsat de asta odată ce s-a întors la oraș.

— S-a lăsat după ce s-a însurat în oraș? Tu ar trebui să știi. Erai bun prieten cu el. Spune-mi! De ce făcuse asta?, domnul pleșuv își puse la loc chipiul. Cum se înțelegea cu soția lui?

— Destul de bine. Țineau o corespondență constantă.

Am încetat să mă mai uit la chipiul lui, iar dintr-odată acesta dispăru. Sania lui Xiao Han se depărta încet în peisajul pustii.

— Nu se certau?

Sania trasă de cai străbătea câmpul de zăpadă presărat cu crengi și frunze căzute din stejari. Copitele calului sclipeau; pe potcoave luceau găurile negre de la cuie.

— Spune-mi ce s-a întâmplat! Doar așa îi vei face dreptate, zise domnul pleșuv.

Geanta de poștaș se prefăcu într-un punct verde, pierdut în albul zăpezii. Nu-l mai puteai vedea pe Xiao Han. În geanta aceea puteau fi scrisori de dragoste care-i scăpaseră din vedere. Totul se disipa odată cu sacul de pânză ce se micșora până la un punct. Sacul plin de pasiune, suferință și cuvinte nerostite dispărea în zare. Xiao Han obișnuia să străbată ruta aceasta lungă, era poștaș de țară. Dar cine putea ghici care scrisoare din sacul lui avea să ajungă o scrisoare uitată, moartă? Suferea de ulcer și avea ochi mici, umezi. Nu suporta frigul. Locul său, din stânga saniei, era căptușit cu o blană cafenie de cal, pe care i-o dăduse grăjdarul. Era o blană fină brăzdată pe mijloc de o dungă închisă la culoare. Citea cu o mină gravă scrisorile primite și expediate, în timp ce broboane de sudoare îi curgeau pe frunte.

... În clipa în care pasărea moartă, țeapănă fusese îndesată în grabă în lada de lemn, un strop de culoare îi urcă în obraji. Ascunsese scrisori în buzunarul de la pieptul cămășii. Ținea capul rezemat de un buștean de arin, mâncat de viermi, și studia scrisorile. În acele

zile senine de toamnă cerul era înalt și albastru, iar un miros pregnant de sevă de arin plutea în aer. Înfățișarea lui părea sensibilă și încântătoare în contrast cu trunchiul ciuruit de viermi. Din când în când broboane de sudoare îi curgeau pe fruntea limpede. „Mi-e frig. Cerul e atât de albastru.” Aceste cuvinte, rostite mereu în șoptă, îl însoțeau. Ținea capul rezemat de bușteanul ros de viermi și învăluit în mirosul înțepător de sevă de arin repeta încontinuu aceleași cuvinte...

— Chiar nu-i înțeleg intențiile, am spus.

Acum vedeam din nou chipiul domnului pleșuv. Părea banal.

— Și nu știi că încă mai interceptează scrisori?

— Nu am mai ținut legătura de când ne-am întors de la țară. Fiecare și-a văzut de viața lui.

Mirosurile a nenumăraților străini, bărbați și femei deopotrivă, emanau din teancurile mari de scrisori, rămase într-un colț, învăluind camera domnului pleșuv. Scrisorile erau bine păstrate, semn că Xiao Han le aranjase cu grijă de mai multe ori, de parcă erau ale lui. Domnul pleșuv deveni nerăbdător din cauza cuvintelor găngurite care umpleau odaia.

— Destul! Semnează aici declarația!

Sania, trasă de un singur cal, străbătea ținutul acoperit de zăpadă, ducându-l departe pe Xiao Han și geanta sa de scrisori, contopindu-se într-un singur punct verde care se mișcă în acea imensitate. Rafale puternice de vânt măturau crengile rupte și frunzele căzute ale stejarelor; atât calul, cât și Xiao Han se făceau tot mai mici până când nu mai rămase nimic decât un punct.

— Ține-ți pliscul după ce pleci de aici. Nu spune nimic nici măcar nevastei sale.

În timp ce mergeam spre casă, se lăsa seara. Mirosul de sevă de arin își pierduse din asprime, iar la orizont